

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitae Sanctorvm

Lippeloo, Zacharias

Coloniae Agrippinæ, 1604

Vita S. Gregorii Papae, Svmmi & incomparabilis viri, Ecclesiæ doctoris
eximij, Ex ea quæ est per Iohannem Diaconu[m]. Obijt sanctiſimus
Pontifex (cum summa laude Pontificiam dignitatem administrasset ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-42667

Præparat se
ad mortem.

Feliciter de-
cedit.

Locus sepul-
turae eius.

Contigit il-
la, iuxta to-
an. Molan.
in Chron.
SS. Belgii ca.
12. Anno.
Domini 880.
Elevatio SS.
reliquiarum
eius.
Miraculum
in signo ad
tumbam ei-
us.

Vide
Caf. Baron.
Anna. To. 8

12. Martii.

vi & infestatione ad finem vrgeri. rebus ecclesie
sue rite dispositis, supplici & pura confessione
præmissa; sacri olei extrema vnctione delibutus;
sacro sanctum Dominici corporis viaticum acce-
pit; ac circumstante beato illo suo familiari col-
legio, psalmis & orationibus agonem eius Do-
mino deuotè ac piè commendante, plenam ope-
ribus bonis, plenam honoris & gratiæ animam
ad sidereas transmisit mansiones; in æternam ibi-
dè regnaturam. Corpus autem fuit ingenti om-
nium lætu tumulatum honorificè in Monte S.
Eligij territorij Atrebatensis, vbi sepeliri elegit
vir Domini; eò quod beatus Eligius Viromando-
rum quondam Episcopus, cui familiari admo-
dum vsu dilectionis inhæserat; ibidè habitati-
onis suæ diuerforium fecerat. Anno dein 885. post
horrendam illam Galliarum per Nortmannos
vastationem, Sacra eius reliquie fuere eleuatae in
quadam Abbatia horæ spatio ab Atrebatò distan-
te; per 15. eius in Pontificatu successorem Fulber-
tum: cum clericus quidam, fortuito tumbam sa-
cram, inter ruinas Basilicæ, ferrato baculo pun-
gens, primò cæcus factus est; deindè etiam cum
veniam à Deo & sancto supplex petisset, rursus
sanus effectus.

VITA S. GREGORII PAPAE, SVMMI
& incomparabilis viri, Ecclesie doctoris eximij, Ex
ea quæ est per Iohannem Diaconum. Obijt sanctissimus
Pontifex (cum summa laude Pontificiam digni-
tatem administrasset Annos 13. mens. 6 & di-
es 9.) Anno à partu virgineo 604. Phoca
verò Imperat. 2.

Gregorius genere Romanus, professione
Philosophus, Senatoria stirpe progenitus,
Gordi-

Gordiani viri clarissimi, & beatæ Silviæ filius; cum primum ætatis florem disciplinarum maximarum cognitione egregiè exornasset, cupiditates omnes (quibus ætas illa miserrimè agitari solet) constanter repressit: & in biuo Pythagoricæ literæ constitutus, ad dexterâ totis viribus anhelavit. Sed dùm tutius Christo se famulaturum sub Prætoris Urbani habitu putaret, mundoque specietenus deseruisset, sensum mundi curis involui cœpit, ut plurimum de libertate quæ in Christi seruitio constituta est, deperderet. Hoc ubi prudenter animadvertit ne paulatim aduersa vitiorum tempestate abriperetur, mox ut, patre defuncto liberam rerum suarum facultatem nactus est, sex monasteria in Sicilia, amplissimis ditata prædijs, erexit; quæ viris omnibus maximarum disciplinarum artibus instructis, præclare ornauit. Septimum verò intra Romanæ vrbs memina sub honore S. Andree ad cliuû scauri, in proprio domate ædificauit. In quod ipse studio admirabilis virtutis, quam pectore intimo inclusam gerebat, spreto opibus & diuitijs, contemptis honoribus, & auro gemmisque radiantibus togis, & rebus maximi precij in vltus pauperum erogatis, tanquam in tranquillum vitæ portum sese contulit, sumptoque monastico habitu, primò sub Hilariionis, deinde sub Maximiani venerabilium patrum regimine, multis sibi sociatis fratribus Christo militauit. Iamq; mundo ignotus, Christi spiritu & consuetudine admodû suauiter fruebatur; cum fratrum vnanimi consensu ipse monasterij gubernacula suscipere cogitur. Durum erat viro sancto, à tanta Christi familiaritate, per terrenarum rerum occupationes auelli, sed libes tamen gaudensq; propter communem vtilitatè paruit.

Patria &
Parentes
S. Gregorii.

Septem monasteria cœstruit Gregorius.

Fit monachus.

Præest monasterio.

M m m 2

Ac

At verò, nè amicum diuinæ fruitionis lumen, (quod iam per assiduam rerum diuinarum contemplationem in se receperat) aliqua obscuritate per quotidianas curas inuolueretur: cepit longè sese excellentius in omni virtutis exercitatione gerere. Cum enim longa ciborum abstinentia, omnes præcipue cupiditatis impetus iam fregisset, summo studio in eo laborauit, vt mentem omni sacrarum literarum cognitione instrueret, in quibus tanta sedulitate versatus est, vt infirmato per inq̄diam stomacho, vix pedibus insisteret.

Vide quantis laboribus & sedulitate, studio sacrarum literarum incubuerit.

Et quidem ex ea eruditione hunc fructum consequutus est, vt præter conscientie puritatem omnium salutem ardentissimè sitiret; nam cum Britanniam diuini verbi ministris destitutam audiuit, Benedictum Pontificem, vt viros pietatis & eruditionis laude præstantes, eò destinaret, obnixè rogauit. Cum verò nemo eam legationem suscipere vellet, vir sanctus diuini amoris facibus accensus, se ipsum obtulit, operamque suam pollicitus est, nec vllum Christi causa periculum recusauit. Et certè trium dierum itinere iam confecto ad gentis illius salutem constituendam properabat, cum importunitate Romanorum, qui Romanæ vr̄bis salutem in eo repositam habebant, redire compulsus est. Benedictus autem

Benedictus pontifex Cardinalem eum creat.

Entychianâ hæresim Constantinopolim legatus missus, extinguit.

Gregorij virtutibus mirificè delectatus, eum vel inuitum à septis monasterij abduxit, leuiticoque ordine insignitum, in suum ministerium cooptauit. Nec multò post, pro responsis ecclesiasticis Constantinopolim à Pelagio Præfule destinatur; vbi quamuis in terreno constitutus palatio, constantè tamè disciplinæ suæ seueritatè cælestis vitæ puritate retinuit: & doctrinæ suæ excellentia, pullulantem de statu nostræ resurrectionis hæresim

refim, cum ipso quo orta est initio, attriuit. Nam Euty chius eiusdem ciuitatis episcopus, conscripto de resurrectione mortuorum libro, asserbat corpus nostrum resurrectionis gloria impalabile ventis aereque subtilius futurum: quod sanè dogma orthodoxæ fidei contrarium, clarissima veritatis luce ità Gregorius refutauit, vt ipse turpissimi erroris auctor, agnita veritate in vltimo mortis discrimine resipuerit. Gregorius autem acutissimis febribus, quibus eodem tempore gra uiter afflictabatur, liberatus, lætus se ad sacra munia obeunda accinxit.

Euty chius
moriens re-
sipiscit.

Inter cætera autem eximia pietatis officia, quãta sollicitudine afflicta per Longobardos Italiæ succurrerit, testantur epistolæ antecessoris sui Pelagij Papæ, quæ hæcenus in scrinio sanctæ sedis Apostolicæ conseruantur. Postquam negotijs ex animi sententia ritè confectis, Romam reuersus est: tanta inundatione Tiberis fluuius excreuit, vt fluctus eius super vrbs muros magnavi influentes, ædium plurima munimenta deijcerent, horreisque miseranda valdè tempestate subuersis, extremam rerum omnium inopiam in ciuitatem inuherent. Accessit innumerabilis serpentium multitudo, cum ingenti dracone instar trabis validæ, quæ per Tiberim in mare descendens, & marinis aquis suffocata, & in littus eiecta, pestilenti contagione totum aërem infecit. Secuta est è vestigio clades inguinaris, quæ Romam nam vrbs adeò vehementi pestilentia lanauit, vt etiam sagittæ cælitus venire, & singulos quosque percutere visæ sint. Cum verò in reliquum vulgus miseranda lues horribiliter desæuiret, tam ipsum Pelagium Papam internecone deleuit.

Inundatio
Tiberis.

Roma hor-
ribiliter pu-
nita.

Gregorius
Pelagio Pō-
tifici succe-
dit.

Litanias In-
dicit.

Fugam me-
ditatur.

Cōsecratur
Pontifex.
Anno Chri-
sti 590. Mau-
ritij Imp. s.
teste Baron.
Tom 8. An.

Interea cum magis magisque contagio pestilēti
grassaretur, populus vniuersus Gregorium Pon-
tificem conclamauit. Ille quamuis totis viribus
reniteretur, per quendam tamen simulatio-
nis speciem assentire visus est, quo facilius ciui-
que diuini iudicij furor communibus votis pre-
cibusque reprimeretur. Itaque Litanias supplica-
tionesque indixit. In quibus cum intra vnus horę
spatium, octoginta homines, in terram corruen-
tes spiritum exhalarent, nequaquam tamen vir
disertissimus populo prædicare destitit. ne ani-
mos demitterent, neue prius ab oratione desiste-
rent, quam desiderata diuinę benignitatis gratia,
pestem profligassent.

Hęc dum ab omnibus summo pietatis studio
peraguntur, Gregorius quia palam ciuitatis por-
tas egredi non poterat, & oblatum S. Pontificatus
honorem declinare vehementer cupiebat, a nego-
tiatoribus exponendum se dissimulato (vt fertur)
habitu callidus impetrauit, siluarum saltus expe-
tijt, cauernarum latibula requisit. Sed non po-
tuit diu tanta lux sub modio abscondi. Dum e-
nim ab omnibus, in syluis & ferarum latibulis
quæreretur, indicio columnę fulgidę super se iu-
giter à cælo dependentis, agnoscitur, capitur, tra-
hitur, & summus Pontifex consecratur. Qui mox
vt summum Pontificium sortitus est, vniuersalis
vocabulum (quod Iohannes Constantinopolita-
nus Episcopus, quadam insolentia sibi tunc arro-
gabat) more antecessorum suorum Pontificum,
sub districtissimę interminationis sententia re-
futauit, & primus omnium; qua erat animi mo-
destia, & humilitate in principio epistolarum su-
arum, se seruum seruorū Dei declarauit. Hic vir
B. diuinarū laudū studio acriter incensus, scholā
canto.

cantorū instituit, quam duobus habitaculis cum nonnullis prædijs cōiunctis donauit. Cū autē muneris sibi cōmissi difficultatē prudenter intelligeret sūmo studio & diligētia viros omnib. maximū virtutū ornāmētis excultissimos affciuit, quibus cū die nocteq; de rebus diuinis differebat, & ea quę ad toti⁹ ecclesię pacē stabiliedā pertinebant, attenta consideratione pertractabat. Stationes per beatorum martyrum cæmiteria ordinauit, quas dūm plebs Romana quotidie magno pietatis studio lustraret, vir diuinus vt subditorū sibi animos ad præclara sãctorū gesta imitãda excitaret, viginti diuerso tempore euangelij Homilias, diuino spiritu plenas perorauit. Reliquas verò eiusdē numeri continuo stomachi languore prohibitus, alijs pronuncandas commisit.

Schola cantorum.

Stationes ordidat.

Præclara charitatis eius officia.

Et his quidem alijsq; pietatis operibus quantis & Deo & hominibus admirabilis esset, illa tamen piacula omnium sanctissima reputauit, quæ hominum beneuolentia & charitate continentur. Itaque exceptis ijs, quos tam per diuersas regiones, quam Romæ Longobardorum gladios fugientes pauit, quotidie quoslibet ad mensam suam peregrinos inuitabat. Inter quos die quodam, vnus vt accessit, singulari vt solet humanitatis officio eum excepit, in cuius manibus dum aquam infundere vellet, cōuersus vrceum accepit, sed repente eum, in cuius manus aquam infundere volebat, non inuenit. Quod factum cum secum cum ingenti animi admiratione reputaret, nocte eadem Dominus ei assistens dixit; Tu quidē cæteris diebus me in meis membris, hesternò autē me in memetipso suscepisti. Quin & alias, inter pauperes ab eo cōuiuio receptus quidã, Ego sum inqueiebat, naufragus ille, cui primo bis terna,

M m m 4

indē

Angelus se
ostendit S.
Gregorio;

indè sena numismata, postremo etiam scutellam
argenteam, quæ sola remanserat, dare præce-
pisti, sum autem Angelus Dei. Gregorius hoc di-
cto vehementer percussus, facie in terram pro-
stratus, & lachrymis perfusus, Dei bonitatem ta-
citus laudauit, multoq; ardentius ad benignitatis
studium incitatus fuit.

Augustinū
in Angliam
emittit.

Interim cū assidua illi Anglorum cura sub
pectore viueret, anno Pontificatus sui quarto, Au-
gustinum cum alijs quibusdam monasterij sui
monachis in Britanniam destinauit, qui primo
difficultate prouinciæ deterriti, cum pedem re-
uocare vellent, literis eius mōx itā confirmati
fuerunt, vt intrepidè quoduis se in periculum in-
ferre minimè dubitarent: Nec eis sacra hæc expe-
ditio infeliciter successit. Nam gentem illam
moribus efferatam, ita vt nec vllis armis domari
poterat, cum diuini verbi prædicatione, tum mi-
raculorum virtute, Christi imperio subdide-
runt.

Quæ autem de Gregorij miraculis penes eas-
dem Anglorum ecclesias vulgò leguntur, omit-
tenda non arbitror. Matrōna quædam Gregorio
Missarum solennia per stationes celebranti obla-
tiones obtulerat. Cui post mysteria traditurus,
cū diceret: Corpus Domini nostri IESU
Christi conseruet animam tuam: fascia subrisit.
Ille continuo dexteram ab eius ore conuertens,
partem illam Dominici corporis super altare
deposuit. Expletis verò Missarum solennijs, ma-
tronam coram populo quamobrem dominicum
sumptura corpus ridere præsumserit, in-
quisiuit. At illa diu mullitans, tandem prorupit:
Quia panem, inquiens, quem proprijs manibus
me fecisse cognoueram, tu Corpus Dominicum
perhibebas. Tunc

Nota hinc
veritatem
corporis

Tunc Gregorius, pro incredulitate mulieris, tum tota plebe se in orationem prostravit. Et oratione expleta, particulam panis, in carnem mutatam, reperit. Qua incredulitate demonstrata, & illam ad fidei gratiam reuocauit, & populum in ea mirifice confirmavit. Rursusque in orationem prostratus, carnis fructum in panis primordia reformauit.

Christi in Eucharistia.

Erat in quodam monasterio, à B. Gregorio constructo, frater vnus, qui neglectis sacris monasterij constitutionibus, tria ad vestem coemendatam numismata à fratre suo seculari receperat. Quod cum B. Præsul Gregorius auditione percipisset, à communione eum tanquam transgressorem sacrarum legum, segregauit. Qui duobus vel tribus post diebus, è vita sublatu, haud medietrem Pontifici tristitiam inussit: quod vinculo hoc constrictus migrasset. Tum Pontifex pietate commotus, Diaconum suum cum absolutionis sententia ad defunctum misit, eamque ex scripto super cadauere legit. Porro ipsa nocte eius monasterij Abbati, in somnis defunctus apparuit, & interrogatus quonam in statu esset? respondit se lecta sententia, à peccatorum vinculis pennisque solutum, ad beatorum requiem migrasse.

Monachus propriarius priuatur communione, à S. Gregorio.

Gregorius soluit monachum, à vinculo excommunicationis, etiam defunctum.

Fuit autem Gregorius, eximius diuitiarum honorumque contemptor: adeo vt omnibus se frequenter facultatibus, in pauperum inopia subleuanda denudaret, eaque de causa diuitiarum eius, quas dicebatur possidere amplissimas, omnium in ore non sine ingenti admiratione versabantur. Quod cum quidam eremi incola, virtutum omnium splendore mirabilis audisset, nihilque ex mundi bonis præter vnam cattam, quam blandiens

M m 5 crebro

Eremitæ en-
iustâ oratio
ad Deum.

crebro in sinu fouebat, possideret, orationem ad Deum fuisse fertur, qua suæ paupertatis pro Christi amore voluntariæ assumptæ, præmium sibi ostendi postulabat. Cumque eandem orationem magna sæpè instantia repeteret, nocte quadam cum Gregorio eodem in coelis se præmio remunerandum intellexit. Tum ille: Hem, inquit, eodæ & voluntaria paupertas, & exhausta longo Ieiunio membra spectant? Hem, Pontifex omnibus mundi diuitijs abundans, parem mecum gloriâ consequetur? Hæc aliaque assidua mente voluenti, alia nocte adfuit Dominus, & mentis eius stultitiâ increpando dixit; Quando non diuitiarum possessio, sed vehemens earum cupido diuitem faciat, cur audes tuam cum diuitijs Gregorij paupertatem conferre, qui magis illam caritatem quam habes diligere comprobaris, quam ille amplissimas diuitias, quas contemnendo cunctis que liberaliter largiendo dispergit. Hac increpatione solitarius eruditus, diuitias non ex possessione, sed ex animo cupiditateque reputandas esse intellexit.

Diuitiæ non
ex opibus,
sed ex cupi-
ditate meti-
endas esse.

Vide quanta
diligentia
Ecclesiæ
administra-
uerit, & quo
modo hære-
ses profliga-
uerit.

Porro cum tota mente vir sanctus in omnium salute procuranda, & ecclesiæ sibi à Christo commissa administranda incumberet, Ligures, Venetos, Hiberos, aliosque à schismate sub libello confessos, Chalcedonensem Synodum venerari compellens, ad vnitatem sanctæ ecclesiæ reuocauit. iam Barbaricos, Sardos, & Campaniæ rusticos, tam prædicationibus quam verberibus emendatos, à paganizandi vanitate remouerat. iam Donatistarum hæresim penes Africam, Manichæorum penes Siciliam, Arianorum penes Hispaniam, Aenoitarum verò penes Alexandriam, scriptorum suorum validissimis auctoritatibus, importunisq; legatio-

legationibus Domino suffragante, à corpore sancte matris Ecclesie sequestrarat. Sola penes Galliam Neophytorum hæresis, quot simoniacis muneribus quasi tot radicibus pullulans, longè latè-que profus excreuerat, & manebat. Contra quã venerabilis Pater apud Brunichildem Reginam, Theodorum quoque & Theodebertum Francorum Reges fortiter pugnavit, donè collecta generali Synodo, hanc sub anathemate damnandam penitus impetraret; Sed & cõsuetudines dationum, vel xeniorum à suis Episcopis accipere, Gregorius quasi pondus quoddam pestiferum, toto mentis certamine detrectabat.

Porro Mauritius Princeps, sordibus avaritiæ & rapacitatis turpiter inquinatus, legem funestissimam tulerat, ut nulli militum qui in manu signatus fuisset, sese in monasterio Deo consecrare liceret. Quam legem Gregorius scripto egregiè oppugnauit, datisque ad Imperatorem literis in hanc sententiã scriptis, eum à legis sententiã deterruit; Ad hoc potestas super omnes homines imperati Dominorum meorum cœlitus data est, ut qui bona appetunt adiuventur, ut cœlorum via largiùs pateat, ut terrestre regnum cœlesti regno famuletur. Et ecce aperta voce dicitur, ut ei qui semel in terrena militia signatus fuerit, nisi aut expleta militia, aut pro debilitate corporis repulsus, Christo militare non liceat. Ad hæc ecce per me seruum vltimum suum & vestrũ responderet Christus dicens; Ego te de notario comitem excubitorum, de comite Cæsarem, de Cæsare Imperatorem feci. Sacerdotes meos tuæ manui commisi, & tu à meo seruitio milites tuos subtrahis? Responde, rogo, pijsimè Domine seruo tuo, quid venienti & hæc dicenti responsurus

Mauritij-
naritia.

S. Gregorij
scriptum ad
Mauritium.
lib. 2. epist.
61.

es in iudicio Domino tuo? Hanc legem primum, sicut hi dicunt qui leges veteres nouere, Iulianus protulit.

Iohannes
Constanti-
nopolita-
nus antistes,
incitat Im-
peratorem
contra S.
Gregorium.

Confortabat insaniam Imperatoris, fouebatque, Iohanes regię vrbis ex monacho antistes (qui Vniuersalis nomen arroganter sibi assumebat, quem Gregorius sententia excommunicationis multauerat) ipse multis fallacijs Imperatorem impulit, vt Gregorium tanquam vnitatis & publicę pacis turbatorem, ad pacem & vnitatem conseruandam strenuę moneret. Gregorius autem a-

Lib. 4. epist.
92.

uarissimo principi voce libera corradixit; Ego enim, inquit, cunctorum sacerdotum seruus sum, in quantum ipsi sacerdotaliter viuunt. Nam qui contra omnipotentem Deum, per inanis glorię

tumorę, atque contra statuta Patrum suam ceruicem erigit, in omnipotente Domino confido, quia meam sibi. nec cum gladijs flectet.

Pręterea Imperator, qui omnia cupiditate turpis lucri & pecunię metiebatur, milites suos stipendijs frequentissimę defraudabat; cumque Gregorium contra omnes mundi strepitus, Augustalibus defensionibus, quarum suffragio ad arcem pontificatũs hunc se prouexisse iactabat, penitus nõ egere cerneret, immo sanctitatis ac prudentię suę virtutibus Christo propitio cunctis alta sapientibus pręualerę: ad odium detractionemque famę illius conuersus est; atque liberalitatem pontificis (quia famelicis militibus tam ecclesiastica, quam publica frumenta diuiserat) subdolis assertionibus reprehēdit. Cui Gregori⁹ ita pro se respondit, vt in eo sacerdotum omnium honorem & dignitatę præclare admodum tuitus, Imperatorem diuini iudici; terrore vehementer perculerit; ad eõ vt tanti Pontificis constantiam non

Mauritius
Imperator
cepit S.
Gregorii li-
beralitatę.

non mediocriter admiratus, consilium sceleris
& inuidiæ plenum captauerit, quomodo eum vi-
ta spoliaret. Sed eodem anno quo maximè furo-
ris stimulis concitatus crudele facinus in virum
sanctum moliebatur, vir quidam, religioso in-
dutus habitu, diuina quadam virtute commotus
apprehensa spatha, dextera sua eam à foro vsque
ad æneam gladiatoris statuam nudam circūtulit,
& clara voce Imperatorem gladio moriturum
clamauit; qua voce ad Mauritium delata vehe-
menter expauit, & acriore diuini iudicij (quod
ei imminere Gregori^o prædixerat) timore corre-
ptus, manus à tyrannide Gregorio inferendas con-
tinuit; & quia à mendacijs eum alienissimum no-
uerat, rei euentum futurum planè existimauit.

Mox itaque supplices ad omnes Patriarchas,
Episcopos, & monachos literas cum muneribus
& cereis, alijsque rebus amplissimis misit, quibus
enixè ab ijs contendeat, vt diuinum pro se nu-
men placarent, atque sempiternæ damnationis
periculum à suo capite auerterent. Hæc & per ali-
os, & per se, assidujs lachrymis precabatur, cum
nocte quadam dormiens vidit apud æneam por-
tam, se coram multo populo æneæ statuæ salua-
toris assistere. Tunc vox terribilis facta est, ex ip-
so incarnati verbi caractere, dicens: Date Mauri-
tium. Et capientes eum iudiciorum ministri, po-
suerunt eum iuxta purpureum umbilicum qui il-
lic erat. Cui eadè vox characteris ait; Vbi vis red-
dam tibi mala, quæ in hoc seculo perpetrasti. Ille
respondit; Amator hominum Domine, hîc potius
quam in futuro seculo. Statim igitur diuina vox
iussit tradi Mauritium & Constantiam vxorem
eius, cum filijs & filiabus, omnique cognatione
eius Phocæ militi. Euigilans itaque Mauritius,
Phili-

Mauritius
militur
mortem S.
Gregorio.

Admonetur Mauri-
tius de di-
uino iudi-
cio in illum
futuro.

Mauritius
imp. alio-
rum inter-
cessione, tu-
det sibi pla-
care Deum.

Sententia
Christi in
Mauritium.

Philippicum generum suum (quem sibi dudum insidias struere suspicatus fuerat) ad se vocavit. At ille pro suspitione se perdendum ratus, Gordiæ uxori suæ vltimum vale dicens, sacrosanctis corporis & sanguinis Domini mysterijs munitus ad palatium properavit, atque ad Imperatoris se pedes abiecit. Cui Imperator assurgens, humique se prosternens, erroris sui veniam postulavit. Neque enim, dicebat, vt diuina admonitione edoctus sum, tu mihi regnoque meo perniciem vnquam machinatus es, sed si quem nostris in agminibus qui Phocas appellatur noueris, dicito. Philippicus cum se Phocam probè nouisse respondisset, Imp. solertè & curiosè de hominis ingenio & statu, multa percunctari cepit. Phylippicus ad omnia respondit; Et quidem nuper, inquit, ab exercitu procurator nuncupatus tuo contradicebat imperio. Sed quanquam iuuenis sit & temeritate præceps, ab omnibus tamen timiditatis dedecore notatur. Tum Mauritius, Si timidus, inquit, est, profectò & homicida. Hæc cum dixisset, multa animo voluens conticuit. Intereà Magistrrianus, qui supplices Imperatoris literas ad monachos & eremiticæ vitæ cultores detulerat rediens, tale ab ijs responsum Mauritio retulisse fertur. Deus, ô Imperator, te cum tota domo à mortis quidem sempiternæ periculo sua benignitate eripiet, sed præsentis vitæ & imperij discrimē, cum insigni nominis tui ignominia effugere non potes.

His auditis Mauritius, quamuis dolore non mediocri afficeretur, Dei tamen bonitatem pro sua salute profusis lachrymis collaudauit; nequè tamen auaritiæ pestis (quæ eius mentem penitus obsedebat) in eo extincta fuit. Nam nè militibus publi-

publica alimenta præbere cogeretur, exercitum in aliena terra hyemare voluit, atque ut sibi victu transito Danubio de Sclauorum regione quæreret, imperauit. Cui obedire mandato durum nimis esse ratus exercitus, ad seditionem conuersus, Phocam centurionem super clypeum exaltatum, Exarchum acclamârunt, fugatoque prætore Theodosij Imperatoris filio, & Germano socero eius, nuncios ad eos dirigunt, ut alter eorum sibi imperare studeret. Illi scelus execrati, oblatam imperij dignitatem reiecerunt, & Mauritio cuncta retulerunt. At ille Germanum perdere volens, cum ad ecclesiam confugisset, misit qui eum per vim extraherët, & filium (quia Germano consilium patris detexerat,) tanquam proditorem flagellauit. At verò populus vniuersus Mauritij impietatem detestans, quòd hominem ab aris per vim abstractum ad mortem rapere auderet, tanquam Marcionistam hæreticum multis conuiuijs lacerauit, adeò ut graui admodum tumultu intra Constantinopolim commoto, Mauritius dissimulato habitu, cum vxore & liberis fuga sibi salutem quærere cogeretur. Interea Phocas cum exercitu in Septimū veniens, faustis acclamationibus Imperator efficitur. A quo Mauritius cum filijs, vxore, ac filiabus, penes Chalcedonem (quemadmodum sibi denunciatum fuerat) decollatur. Et quia oratio Gregorij, qua illum petierat in terribili Dei iudicio liberum à delictis omnibus inueniri, vacua esse non poterat, idem Mauritius id recepit quod meruit, & in cunctis suis incommodis Dominum benedicens, à sempiterno supplicio liberatus est.

Tandem Gregorius, postquam Sedem Apostolicæ Ecclesiæ, annis tredecim, mensibus sex. & diebus nouem doctrinis pariter & operibus felicif-

Mauritij
auaritia.

Mauritius
cum vxore
& liberis,
fugere co-
gitur.
Phocas sic
Imperator.
Mauritius
cum suis ex-
ditur.

Moritur
Pontifex san-
ctissimus.

simis illustrasset: anno imperij Phocæ secundo. In-
dictione septima, quarto Iduū Martiarum carnis
corruptione solutus, ad sempiternam perpetuam
incorruptionis gloriam feliciter migravit. Fuit
hic vir tā excellenti & mentis & corporis castita-
te, adeòque diuini amoris facibus incensus,
vt Spiritus sanctus eius puritate delecta-
tus, frequenter assumpta nitidissimæ columbæ
specie, capiti eius insidisse à Petro Diacono (quo
in omni ferè vita vltus fuit familiarissimè) vitus
sit. Non tamè potuit tam excellens in omni gene-
re virtus, prauorum hominum maledicentiam
effugere. Nam inuidi (nescio qua animi malitia
efferati) vitam eius adeò sanctè & innocèter ex-
actam, varijs calumnijs lacerare post mortem
minimè veriti sunt; eòque impietatis prorup-
erunt, vt libros eius, eximia sanctitate & eruditi-
one refertos flammis exurere cœperint. Sed Pe-
trus Diaconus, cum quo quatuor Dialogorum li-
bros disputauerat, tam impium facinus non fe-
rens, primò eorum sceleratis conatibus omni
verborum contentione restitit, populumque
aliquo adhuc sanctissimi Pontificis desiderio
flagrantem, ad memoriam tanti viri sempiterna
prædicatione conseruandam, excitauit. Sed cum
malorum consortia & conuitia præualere, &
omnium animos in communè pestem pertrahe-
re cerneret, in hoc omnium sententiam dicitur
prouocasse: vt si quæ de S. Gregorio vera esse con-
stantèr assereret, mors eius continuò comprob-
aret, ab exustione librorum superfederent. Si verò
superstes sui testimonij extitisset, ipse quoque
combustoribus manus daret. Itaque cum sacro-
sanctis Euangelijs in ambonem venerabilis Leui-
tia conscendens, mòx vt præclarum Gregorio
sancti-

Nota hic
inuidiam
quæ sem-
per comes
solet esse
virtutis.

Nota rem
mirabilem.

sanctitatis testimonium luculenta oratione præbuit; inter verba veræ confessionis, spiritum efflauit: & à dolore mortis extraneus, preciosa morte sua hominum mentes ab inuidiæ peste & maledicentiæ veneno liberauit.

ILLVSTRE MARTYRIVM PETRI CV-
bicularij Diocletiani Imperatoris. ex Eusebij Cas-

reensis Ecclesiasticæ historia lib. 8. cap. 6. Certamen forti animo exegit. Anno Christi 302.

Marcell. Pap. 6. Diocl. & Max.

Impp. 19.

Vide Cæf.
Baro. Tom.
2. Annal.

12 Martij.

EX omnibus qui vnquam vel apud Græcos, vel apud Barbaros propter animi magnitudinem illustres, & hominum sermone celebrati sunt, nullus cum diuinis & eximijs nostri temporis martyribus Dorotheo & suis sodalibus, Imperatorum ministris comparari potest, qui quidem cum summum honorem apud dominos adepti fuissent: & amore essent apud illos liberi proprijs & ingenuis non inferiores, probra & afflictiones pro pietate corporibus impositas, noua & multiplicia mortis genera, contra ipsos excogitata, splendidiore reuera existimârunt diuitias, quàm gloriam; quàm delicias, quibus hominum vita solet diffuere. Mortem igitur vnus ex illorum numero qualis fuerit, commemorare placet, eamque lectoribus spectandam relinquere: vt inde, quæ reliquis etiam sodalibus contigerint, animaduerti possit. Quidam illorum in ciuitate Nicomediæ coram Imperatoribus in medi-

Atrociter
flagellis ex-
ditur.

N n n

eræ